

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6632,Prezentacja-wystawy-Niedokonczone-msze-wozynskie-Lodz-19-czerwca-2011.html>
26.03.2026, 19:01

Prezentacja wystawy „Niedokończone msze wołyńskie” – Łódź, 1-9 czerwca 2011

01.06.2011

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi, Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi, Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział Okręgowy w Łodzi oraz Klub Historyczny im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Łodzi zaprosiły 1 czerwca 2011 r. na otwarcie wystawy pt. „Niedokończone msze wołyńskie. Martyrologium duchowieństwa wołyńskiego – ofiar zbrodni nacjonalistów ukraińskich w czasie II wojny światowej”.

[Uroczystego otwarcia wystawy](#) w Wyższym Seminarium Duchownym w Łodzi dokonał ks. Arcybiskup Władysław Ziślek, Metropolita Łódzki. Zebranych powitał ks. dr Janusz Lewandowicz, rektor WSD oraz Marek Drużka, dyrektor Oddziału IPN w Łodzi. Na spotkanie przybyła Jolanta Chełmińska – Wojewoda Łódzki, kpt. Zbysław Raczkiewicz – prezes Zarządu Okręgu Łódź Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej oraz inni członkowie ŚŻŻAK, Związku Sybiraków, Stowarzyszenia Rodzina Katyńska, środowiska Wołyniaków. Obecna była również dr Maria Dmochowska, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, która dokonała wręczenia medalu jubileuszowego za wieloletnią, pełną zaangażowania pracę w Instytucie Antoniemu Galińskiemu, inicjatorowi uroczystości, który w trakcie swojej pracy w Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich, Okręgowej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu i wreszcie w Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu zajmował się m.in. zagadnieniami martyrologii duchowieństwa polskiego w latach 1939-1956.

Po obejrzeniu wystawy zebrani przeszli do auli, gdzie wykład pt. „Sytuacja Kościoła rzymskokatolickiego na Wołyniu w latach 1939-1945” wygłosił dr Leon Popek, pracownik Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN w Lublinie. Wystąpienie wzbudziło bardzo duże zainteresowanie. W trakcie dyskusji dostrzeżono, iż prezentowane zagadnienia nie funkcjonują niemal zupełnie we współczesnej świadomości. Skłoniło nas to do publikacji [całości referatu](#). Dr Popek konkludował stwierdzeniem, że przed każdym z nas stoi możliwe do realizacji zadanie w zakresie upamiętniania miejsc kaźni duchowieństwa i społeczeństwa polskiego na Wołyniu. Do obecnych na sali kleryków – słuchaczy WSD apelował o podejmowanie badań w zakresie martyrologii księży i siostr zakonnych katolickich, unickich i prawosławnych na Wołyniu w latach wojny oraz okupacji sowieckiej i niemieckiej.

Wystawa jest hołdem duchownym, którzy zginęli na Kresach dając świadectwo trwania i służby Kościołowi. Po raz pierwszy została zaprezentowana 9 lipca 2010 r. w Atrium Collegium Norwidianum KUL i towarzyszyła odbywającej się wówczas na KUL konferencji pod tym samym tytułem. Organizatorami ekspozycji są: Centrum Ukrainicum KUL, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie, Katolickie Stowarzyszenie Dziennikarzy „Civitas Christiana” Oddział Okręgowy w Lublinie i Konsulat Honorowy RP w Łucku. Prezentowane plansze zawierają życiorysy, niektóre też zdjęcia dwudziestu pięciu księży, zakonnic i zakonników, zamordowanych przez UPA w czasie II wojny światowej. Większość z nich nie ma do dziś swoich grobów.

Wystawę można obejrzeć w Wyższym Seminarium Duchownym w Łodzi codziennie w godz. 10.00-13.00 do dnia 9 czerwca br.

foto #1

foto #14

foto #2

foto #3